„Uram, hallgasd meg én imádságomat…” A magánáhítat könyvei a középkor végén

2023/04/22 - 2023/05/31

Időszaki kamarakiállítás az OSZK-ban

[1]

Az őszentsége Ferenc pápa magyarországi látogatásának tiszteletére megrendezett időszaki kiállításunkon a késő középkori Magyar Királyságban és tágabb környezetében magánáhítat céljára használt latin és népnyelvű kézírásos és nyomtatott könyvek különböző típusait mutatjuk be.

Az időszaki kiállítás **2023. május 31-ig** ingyenesen látogatható
a könyvtár nyitvatartási idejében,
keddtől szombatig 10 és 18 óra között.

Korondi Ágnes kurátor meghívója (**videó** [1])

„…mikoron imádkozandol, menj be te titkod házadban, és ajtód betevén imádjad te atyádat az titok helyen” – tolmácsolta a 16. század eleji *Jordánszky-kódex* [2] evangéliumfordítása Jézus tanítását az Istenhez fordulásról. Az imádkozásnak ez a magányos, egyéni formája a középkor kései századaiban egyre jobban felértékelődött, s a közösségi imádkozás (mise, zsolozsma) fontos kiegészítőjévé vált. Az olvasni tudás fokozatos terjedésével azoknak a latin és népnyelvű kéziratoknak a száma is egyre szaporodott, amelyek a magánáhítat megéléséhez kínáltak imaszövegeket.

Granazum actio,
Laudes et gratias
tibi ago o sanctissi
ma et potentissima
trinitas de beneficijs tue

[3]

Misericors et mi
serator patiens
et multum mi
sericors magne
et terribilis deus: Tibi

[4]

mynkegh my ystenenk Verse es
zenth kereztknek vegye legen me-
nyen Mykoron wronk ytelny
ywuend ymadsaga wwww

[5]

A kiállított hét kódex és egy nyomtatvány, valamint az ezeket kiegészítő, digitális eszközön hozzáférhető anyag segítségével bevezetjük a látogatót a késő középkori imakönyvek színes világába.

Kamarakiállításunk betekintést nyújt a késő középkori latin és anyanyelvű imádságoskönyvek világába, s e sokszor nagyon személyes összeállításokon keresztül megrendelőik, használóik lelki életébe s akár mindennapjaiba, a középkor végi emberek lelki életébe, aggodalmaiba és reményeibe.

A látogatók megtekinthetik gyűjteményünk egyik leggazdagabban díszített kéziratát, megtudhatják, mi minden ellen védekezhetett imádsággal egy 16. század eleji apáca vagy világi férfi, s megpróbálkozhatnak a nyelvemlékkódexek magyar imáinak kibetűzésével is.

[6]

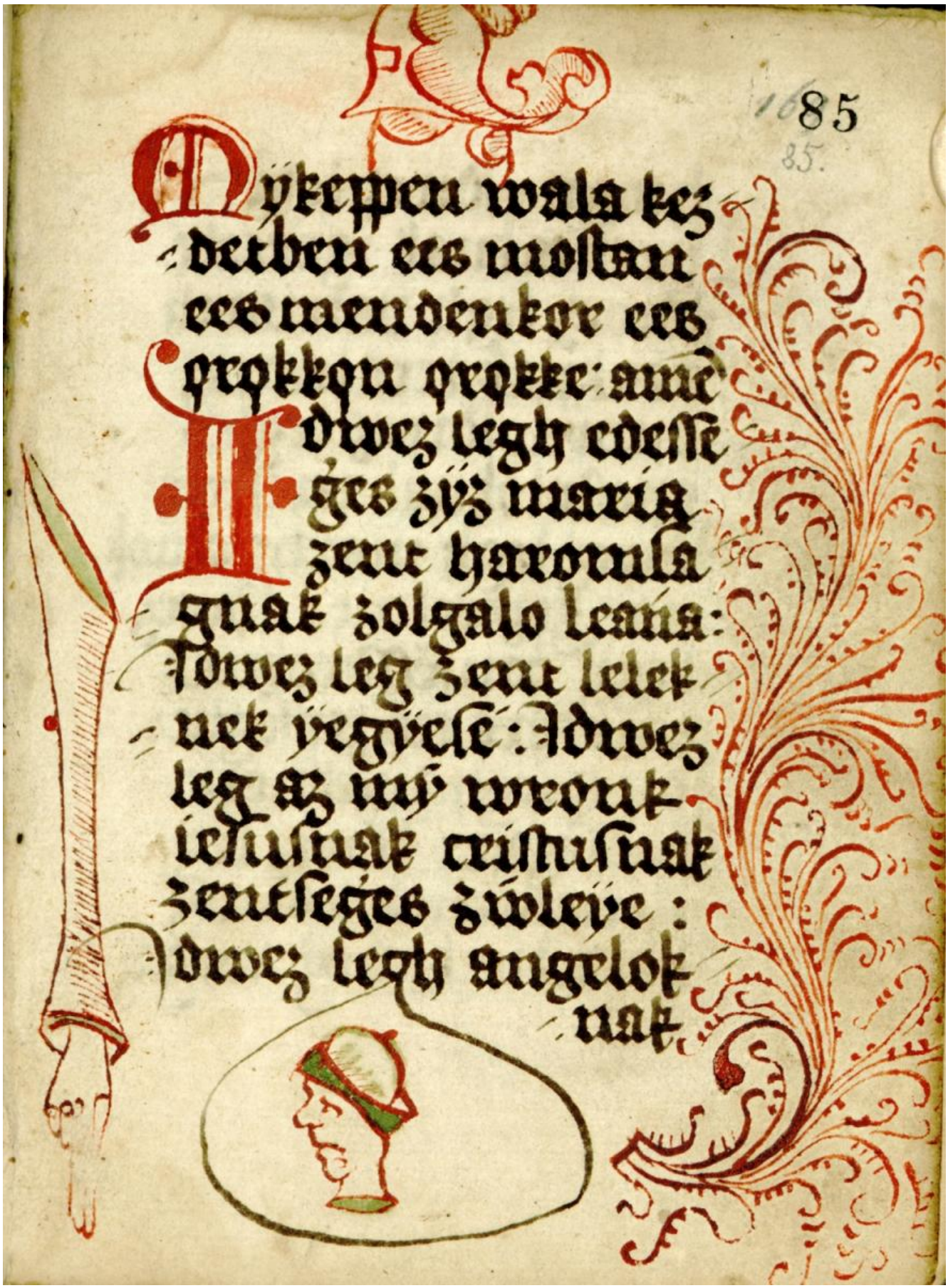

85

Nykeppen wala kez
detben ees mostan
ees mendenkor ees
orokkon orokke: amé
Idwez legh cdesse
ges szyz maria
zent haromsa
gnak szolgalo leánya:
Idwez leg zent lelek
nek vegyvese: Idwez
leg az mi wronk
iesusnak cristusnak
zentseges szwlewe:
Idwez legh angelok
nak

[7]

[8]

[9]

Kurátor: Korondi Ágnes és Sarbak Gábor (ELKH–OSZK Fragmenta et Codices Kutatócsoport)
Tervezés: Gazdag Mária / Lulla Interiors
Grafika: Takács Tamás / Artom Grafika
Kivitelezés: Kiáll Kft.

Kapcsolódó tartalmaink:

Sarbak Gábor kurátor kiállításmegnyitója [10]

A magánáhítat könyvei a középkor végén – kiállításmegnyitó [11]
2023/04/20 - 16:54

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen

Hivatkozások:
[1] https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar/videos/259438213206557/
[2] http://nyelvemlekek.oszk.hu/ism/jordanszkykodex
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_14v.JPG
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_21v.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_88r.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_fol_85r.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Germ_16_fol_80v.JPG
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kamarakiallitas-2023-04-22_ter.jpg
[10] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2023/05/30/_uram_hallgasd_meg_en_imadsagomat_a_maganahitat_konyvei_a_kozepkor_vegen
[11] https://oszk.hu/hirek/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen-kiallitasmegnyito
[12] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2016
[13] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek